

ripetado de la unua linio de la **unua** strofo kun la lasta (kvara) linio de la **tria** strofo. Ĉu tro malfacile por kompreni? Nu, mi donos ekzemplojn, por klarigi tian nekutiman versan arton.

Ami la teron (paĝo 117)

La bonan Teron devas ni protekti,
kulturi ĝin memdone kaj ameme.
La Teron devas danke ni respekti,
ne trakti ĝin venene kaj blasfeme!

Kulturi ĝin memdone kaj ameme.
Multoble ĝi repagos nian penon.
Ne trakti ĝin venene kaj blasfeme!
Senĉese portos ĝi por pano grenon.

Multoble ĝi repagos nian penon.
Ni gardu nin per mavo ĝin infekti.
Senĉese portos ĝi por pano grenon.
La bonan Teron devas ni protekti.

La ermito (paĝo 157)

En malespero sentas mi min sola.
Neniu povas funde min kompreni.
Eĉ inter homoj restas mi izola
kaj tamen devas plu la vivon treni.

Neniu povas funde min kompreni.
Min premas kulpoj el pasintaj tagoj.
Mi tamen devas plu la vivon treni.
Sopiri al la fin' de ĝiaj plagoj.

Min premas kulpoj el pasintaj tagoj.
La veron eĉ mi taksas nun idola.
Sopiras al la fin' de ĉiuj plagoj.
En malespero sentas mi min sola.

Ŝulco kvazaŭ elsorĉis el sia maniko entute 99 tiuspecajn pantunetojn kaj aperigis ilin en "La Mago". Ĉiun unuopan pantuneton akompanas je la kontraŭa paĝo pensigaj desegnaĵoj, kiujn skizis Ŝulco mem. Tiaj vizaĝ-agregaĵoj tute ne apartenas al la kontraŭflanka pantuneta teksto, sed ili spegulas ian tiaman animstaton de la aŭtoro, kiam li ankoraŭ versis en la germana kaj la franca lingvoj - - longe antaŭ kiam li lernis versi en Esperanto.

Kion fascinas min estas la esprimkapablo de nur 3 pantunetaj strofoj, en kiuj eĉ ripetigis 5 linioj - do, la tutan enhavon de 12 linioj prezentas fakte nur 7 malsamenhavaj linioj! Laŭlegu pantuneton kaj donu al ĝi ĝustan, laŭsencan akcentigon - kaj miru pri la fluo de penso, la neperceptebla duobliĝo, kaj la tamen restanta esprimpleneco. Eble vi tiam povas bone kompreni mian admiran fascinon.

Tio, kio min plue fascinis estas la diverseco de la enhavoj. Ŝulco verkis pantunetojn pri plej diferencaj aferoj - gajaj kaj tristaj, pripersonaj kaj primateriaj, pri pomoj kaj mensogantoj, estonteco kaj morto, konfido kaj agonio, apokalipso kaj hipohondreco, drivanta folio kaj malespera peto, printempa suno kaj varsovia geto.

Mi selektis nur 3 el tiaj 99 tristrofaj pantunetoj. Bonvolu bone atentigi la ripetigon de laŭordaj linioj kaj la konformecon de la unua kaj lasta linio de la unuopaj poeziaĵoj, kiuj potence akcentas la celitan eldiron.

La "ermito" spegulas la Ŝulcan senton de izoliteco pro miskompreno en Esperantujo - ne nur pro diverskonceptaj prilingvaj opinioj, sed precipe pro lia progresinta malbona aŭdkapablo. Sed ankaŭ en sia poeziaĵa La Mago, Ŝulco ne malevitas atentigi la esperantistaron, gardi ĝian lingvon. Tion montras la pantuneto "Lingvo arte farita". Kaj pro la funebra reveno de lia forpaso antaŭ tri jaroj, mi aldonas al tiu recenzo mian propran saluton al esperantlingva verkisto, pentristo, filozofa kaj erudita scienculo per poeziaĵo - - kompreneble ankaŭ pantunetforme.

Lingvo arte farita (paĝo 93)

El nia lingvo faru ne ludilon!
Severa estas ĝi, science grava.
Ekkonu ĝuste ĝian malfacilon!
Genia verko de racio rava!

Severa estas ĝi, science grava,
surbaze de logiko interhoma,
genia verko de racio rava!
Tutmonda konvencio idioma!

Surbaze de logiko interhoma
disfaldas ĝi mirige sian brilon.
Tutmonda konvencio idioma!
El nia lingvo faru ne ludilon!

Rikardo Ŝulco (1906 - 1997)

Li siajn pensojn malavare donis,
staranta firme sur la Fundamento.
Aprobi ilin oni ne bezonis,
ĝojigis lin komprena komplimento.

Staranta firme sur la Fundamento
pri nia lingvo zorgis li vivhorojn:
ĝojigis lin komprena komplimento
kaj amasigis li en ni trezorojn.

Pri nia lingvo zorgis li vivhorojn,
nelogikaĵojn tute ne pardonis,
sed amasigis li en ni trezorojn.
Li siajn pensojn malavare donis.

R. Sachs

Recenzo

Zlatko Tišljar. **Eŭropa ideologio**, Inter-Kulturo Maribor, 1998, 68a paĝa poŝformata libr(et)o, 11.5 x 16.5 cm, ISBN 961-6075-19-5

Valoro kaj kvalito de libro estas dependa de ties enhavo, ne de ties granda aŭ maldikeco. Tian eldiron pravigas la lasta publikigaĵo de Tišljar, kiu prezentis sian "Eŭropan ideologion" dum la Montpeliera UK komence de aŭgusto 1998. Bedaŭrinde la anonco de la oficiala aŭtoro prezentado de la poŝlibro okazis eksterprograme kaj same eksterprograme ŝanĝiĝis dufoje la anoncita prelegejo - kun bedaŭrinde nur manpleno da aŭskultantoj sed tamen, aŭ pro tio, treege vigla diskutado.

